

Merkezi yönetim bütçe dengesi Kasım'da 108,3 milyar TL fazla verdi (2021 Kasım: 32,0 milyar TL).

Bütçe gelirleri bir önceki yıla göre %107 ve bütçe harcamaları %76 artış gösterdi.

Bütçe açığı/GSYH oranı Kasım itibarıyla %1,2 seviyesinde (Yıl sonu OVP hedefi: %-3,4)

Bütçe dengesi hem gelirlerdeki ivmelenme hem de giderlerdeki yavaşlama ile güçlü bir performans sergiledi. Merkezi yönetim bütçe gelirleri Kasım ayında yıllık bazda %107 artışla 347,7 milyar TL olurken, bütçe giderleri %76 artışla 239,4 milyar TL'ye yükseldi. Böylece bütçe fazlası yıllık bazda %238 artışla 108,3 milyar TL oldu. Faiz dışı fazla %180 artışla 132,7 milyar TL'ye yükseldi.

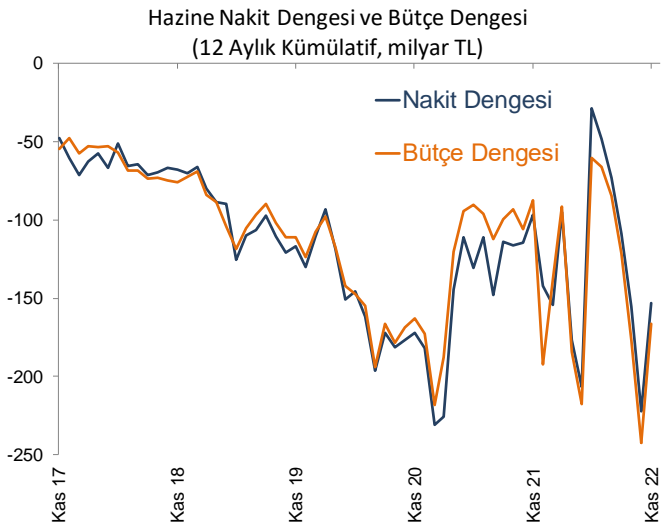
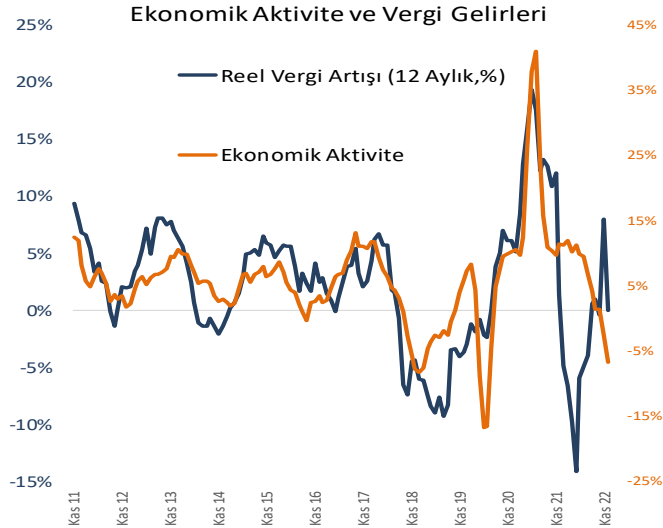
Kasım ayında bütçe dengesinin fazla vermesinde kurumlar vergisi ve ÖTV kaynaklı artışlar etkili oldu. Enflasyonist ortam kaynaklı olarak artan şirket karlarının kurumlar vergisine olumlu etki yaptığı görülüyor. Kurumlar vergisi yıllık %161,5 artışla (123 milyar TL) vergi gelirine en yüksek katkısı sağladı. Ayrıca iç talepteki canlı seyrin devam etmesi nedeniyle %157'lik yıllık artış yakalayan ÖTV gelirleri ve ithalden alınan KDV gelirlerinde gözlenen %92'lik artış da vergi gelirlerini destekledi. Petrolden alınan ÖTV, eşel mobil sisteminin bitmesi kaynaklı bir önceki yılın düşük baz etkisiyle yıllık bazda %2880 arttı. Motorlu taşıtlardan alınan ÖTV %214 arttı. Bununla birlikte son dönemde enflasyonla mücadele kapsamında sağlanan bazı sübvansiyonlar (temel tüketim mallarında vergi indirimi vs.) ise dahilde alınan KDV gelirlerinin %28 ile enflasyonun oldukça altında artış göstermesine neden oldu. Faizler, paylar ve cezalar %124 artışla vergi dışı gelirleri destekledi.

Bu dönemde bütçe harcamaları hem faiz giderleri hem faiz dışı giderler kaynaklı yavaşlama gösterdi. Giderler tarafına detaylı bakıldığında; personel giderleri (yıl ortasında yapılan ücret telifleri kaynaklı) %103 ve SGK devlet prim giderleri %91 artış ile öne çıktı. Diğer kalemlerin tamamı ise enflasyonun altında arttığı için bütçenin fazla vermesine katkı sundu. Son dönemde enerji maliyetlerinin bir miktar durulması sayesinde bazı KİT'lere transfer edilen ve borç verme kalemi altında takip edilen harcama yıl bazda %20 daralmasına neden oldu. Kur korumalı mevduat (KKM) kaynaklı bir harcama yapılmaması da bütçe performansındaki güçlü seyrde etkili oldu. Yatırım harcamalarını da içeren sermaye giderleri Kasım'da yıllık %75 yükseldi. Buna ek olarak faiz giderleri enflasyonun altında kalarak %59 oranında arttığı görüldü.

Kurumlar vergisi gelirlerindeki güçlü seyir, BOTAŞ ve KKM kaynaklı bir gider olmaması bütçenin Kasım ayında oldukça iyi bir performans göstermesini sağladı. 2022 kümülatif verilerine baktığımızda; 12 aylık bütçe açığı 166,2 milyar TL oldu (GSYH oranı: %-1,2). OVP'ye göre 2022 yılında bütçe açığının -461,2 milyar TL (GSYH oranı: %-3,4) olduğu göz önüne alındığında ve geçen yılın Aralık ayında 145,7 milyar TL açık verildiği de hesaba katıldığında Aralık ayında merkezi yönetim bütçesinin 440,7 milyar TL'lik alanı olduğu görülüyor. Bu sebeple teknik olarak bütçenin OVP'nin oldukça altında bir rakamla yılı kapatacağını ve mali disiplinin güçlü bir imaj çizceğini düşünüyoruz.

UYARI: Türkiye Halk Bankası A.Ş., bilgilendirme amacıyla sunulan bu yayının hazırlanmasında gerekli özen ve dikkat gösterilmesine rağmen oluşabilecek hata ve eksikliklerden ve yayının ticari amaçlı kullanımından doğabilecek zararlardan sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Sunulan bilgi, görüş ve veriler herhangi bir yatırım aracını alım veya satım önerisi olarak kabul edilemez. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize de uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır.

Milyar TL	Aylık Gerçekleşmeler			Yıllardan Bu Yana			12 Aylık Toplam	
	Kasım 22	Kasım 21	Değişim	Kasım 22	Kasım 21	Değişim	Kasım 22	Ekim 22
Merkezi Yönetim Gelirleri	347,7	167,8	107%	2.547,2	1.272,3	100%	2.682,2	2.502,2
Vergi Gelirleri	312,0	148,9	110%	2.141,8	1.053,4	103%	2.253,2	2.090,0
Gelir Üze. Al. Ver.	163,1	71,2	129%	813,3	371,1	119%	839,8	747,9
Gelir Vergisi	40,0	24,1	66%	314,6	196,1	60%	338,1	322,2
Kurumlar Vergisi	123,0	47,1	162%	498,7	174,9	185%	501,8	425,8
Mal ve Hizmet Üzerinden Al. Ver	72,6	36,2	101%	601,9	345,1	74%	601,9	565,4
KDV	17,6	13,8	28%	160,1	117,7	36%	165,8	162,0
ÖTV	46,2	18,0	157%	367,3	185,4	98%	387,3	359,1
Dış Tic. Alınan Vergiler	62,9	32,5	94%	593,3	255,2	133%	635,6	605,2
Diğer Vergiler	13,4	9,0	49%	133,3	82,0	63%	175,9	171,4
Vergi Dışı Gelirler	35,7	18,9	89%	405,4	218,9	85%	429,1	412,2
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	239,4	135,8	76%	2.567,6	1.318,8	95%	2.848,4	2.744,7
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	215,0	120,4	79%	2.274,9	1.146,9	98%	2.546,8	2.452,2
Personel	72,3	35,7	103%	655,1	375,3	75%	683,4	651,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27,6	15,2	82%	205,4	99,4	107%	236,1	223,7
Yatırım	24,3	13,9	75%	177,5	90,8	95%	217,5	207,1
Carri Transferler	79,0	44,0	80%	1.010,6	525,2	92%	1.112,0	1.077,0
Sosyal Güvenlik	28,7	17,1	67%	373,3	235,4	59%	400,0	388,4
Diğer Giderler	11,8	11,7	1%	226,4	56,1	304%	297,8	293,2
Faiz Giderleri	24,4	15,3	59%	292,7	171,9	70%	301,6	292,5
Bütçe Dengesi	108,3	32,0	238%	-20,4	-46,5	-56%	-166,2	-242,5
Faiz Dışı Denge	132,7	47,3	180%	272,2	125,4	117%	135,4	50,0

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

arastirma@halkbank.com.tr

Muharrem BAYKARA 0216 503 5394
Mustafa Can BASMACI 0216 503 5348
Cihangir DİNÇER 0216 503 5826
İzlet PATLAR 0216 503 3826